

VASEMMISTON RYHMÄPUHE

Työpaikoilla syytä vahtia yritysten varautumista tulevaisuuteen

Eduskuntaryhmän puheenjohtaja Annika Lapintie
Tiistaina 17.9.2013
Talousarvion lähetekeskustelussa

Arvoisa puhemies,

Vasemmiston tavoitteena on oikeudenmukaisuus ja tasa-arvo. Ne tavoitteet myös näkyvät hallituksen budjettiesityksissä. Sen mukaisesti on toteutettu veropolitiikkaa ja sen mukaisesti on parannettu perusturvaa. Työmarkkinatuki ei enää ole riippuvainen puolison tuloista.

Tässä esityksessä korotetaan työtulovähennystä ja kunnallisverotuksen perusvähennystä. Mikäli työmarkkinoilla syntyy kokonaisratkaisu, hallitus ottaa luonnollisesti sen huomioon tuloverotuksessa.

Lisäpanostukset työllisyyden hoitamiseen näkyvät tämän vuoden kolmannessa 350 miljoonan euron lisätalousarviossa. Ne pitää saada käyntiin nopeasti eikä odottaa ensi vuotta. Lisätalousarvion määrärahoja kohdennetaan mm. teiden ja ratojen kunnossapitoon.

Kun myös uusien asuntojen rakentamiseen ja vanhojen korjaamiseen osoitetaan lisämäärärahoja, puhutaan puolen miljardin euron elvytyksestä. Tässä yhteydessä kannattaa mainita myös panostus sosiaali- ja terveydenhuollon rakennusten homekorjaushankkeisiin.

Työllisyyden kannalta on oleellista, että valtio ottaa edelleen reippaasti lisää lainaa, ja tasapainoa haetaan pidemmällä ajalla ja rakenteellisilla toimilla.

Jos nyt paniikinomaisesti olisi ryhdytty säästämään, hävitettäisiin työpaikkoja ja työttömyys kipuaisi jyrkästi. Sellainen nälkäkuuri olisi myös pakosta sosiaalisesti epäoikeudenmukainen. Hallituksella on onneksi malttia pysyä poissa tuhosäästöjen tieltä.

Finanssikriisin alkaessa päättivät EU-maat yhteisestä elvyttämisestä, mikä lievensi ahdingon vaikutuksia. Valitettavasti jotkut jäsenmaat olivat siihen mennessä velkaantuneet niin pahoin, ettei niistä ollut kunnolla elvyttämään ja sittemmin niiden velkakestävyys osoittautui kyseenalaiseksi.

Euroopan kannata olisi hyväksi, jos Saksa suurimpana taloutena suostuisi elvyttämään. Saksalla on kohteita niin liikenneverkoissa kuin energiakäanteen takia myös sähkön kantaverkossa.

Saksan vetoapu auttaisi Suomea ja koko Eurooppaa nousemaan talouden alhosta ilman, että se vaarantaisi Saksan velkakestävyyttä.

Suomen ongelmaksi on julkisuudessaakin väitetty liian korkea palkkataso, vaikka todellisuudessa meillä on menossa rakennemuutos, jossa puunjalostus ja elektroniikka ovat menettäneet aikaisemman asemansa. Siihen ei auta yleinen palkka-ale.

Työnantajapuoli toivoo, että työsuhdeasioista ratkaistaisiin mahdollisimman suuri osa työpaikoilla. Minusta ay-liikkeen kannattaisi nyt tuoda esiin uusi näkökulma keskusteluun. Nyt olisi entistä tärkeämpää, että työpaikoilla vahdittaisiin sitä, miten yritys varautuu tulevaisuuden haasteisiin, miten se varautuu tutkimukseen, tuotekehitykseen ja investointeihin.

Vaikka telakkayhtiö STX tuhosi Rauman telakan, on myös valtiovallan tehtävä etsiä työttömäksi jääneille töitä.

Ensi vuonna käynnistetään pitkäaikainen kasvurahoitusohjelma. Se vahvistaa pääomasijoitusmarkkinoita ja tukee pk-yritysten kasvua. Välineinä tässä käytetään Suomen Teollisuussijoitusta, Finnveraa ja Tekesiä. Valtio on myös valmis panostamaan nesteytetyn maakaasun terminaaliin. Se helpottaisi samalla sopeutumista rikkidirektiiviin.

Lisäpanostuksilla nuorten yhteiskuntatakuuseen pyritään myös estämään heikosti työllistyvien ryhmän syntyminen.

Hallituksen budjettineuvottelujen yhteydessä sovittiin myös rakenteellisista uudistuksista. Niillä parannetaan julkisen talouden kestävyyttä lisäämällä työllisyyttä, pidentämällä työuria ja taittamalla menoja kasvua sosiaalisesti siedettävällä tavalla.

Vasemmiston tavoitteena on ollut esikoulu kaikille lapsille ja oppivelvollisuusiän pidentäminen. Vastedes esiopetus takaa kaikille lapsille tasa-arvoiset mahdollisuudet koulun aloittamiseen. Kun oppivelvollisuus ulotetaan 17 ikävuoteen, eivät peruskoulunsa päättävät nuoret jää tyhjän päälle. Tähän asti näin on käynyt noin 5000 nuorelle vuosittain. Lukion ja ammatillisten oppilaitosten lisäksi tarjolla on myös kymppiluokka, työpajatoiminta ja oppisopimuskoulutus.

Vasemmiston mielestä pitää lyhyidenkin työpätkien vastaanottaminen tehdä mahdolliseksi. Nyt tässä tavoitteessa myös edetään. Työttömyysturvaan tulee suojaosuus, jonka ansiosta työtön voi tulevaisuudessa tienata tietyn summan ilman että se pienentää turvaa. Samalla asumistuen tuloharkintaan tulee vastaavanlainen muutos.

Päivähoito-oikeuden rajaamista on jo kauan vaadittu, eikä ole suostuttu ymmärtämään, että kyse on lasten oikeudesta. Esimerkiksi puheenjohtaja Soini vaati kokopäivähoito-oikeuden riistämistä työttömien lapsilta. Olemme tyytyväisiä, sillä onnistuimme torjumaan tämän. Oikeus kokopäivähoitoon säilyy jatkossakin paitsi työttömien, myös pätkä- ja silpputyöläisten lapsilla, samoin kuin sosiaalisista syistä.

Subjekttiivisen päivähoidon rajaus toteutetaan joustavalla tavalla siten, että osa-aikaisen päivähoidon tunnit voi perhe käyttää kuten haluaa. Tarkoitus on, että joinakin päivinä lapsi voisi olla vaikka koko päivän päivähoidossa ja toisena päivänä taas kotihoidossa.

Tasa-arvoa lisää se, että kotihoidontuki jaetaan vanhempien kesken puoliksi. Uskomme, että se lisää isien osallistumista ja samalla tasaa osaltaan vanhemmuuden kustannuksia nais- ja miesvaltaisten alojen työnantajille.

Opintotuessa ei siirrytty lainapainotteiseen järjestelmään, vaikka siihen oli haluja. Sen sijaan lisättiin kannustavuutta. Näin syntyvä säästö ohjataan opintorahan korottamiseen samalla, kun pidetään kiinni opintorahan indeksisidonnaisuudesta.

Jotta kunnat selviävät vaikeista haasteista näinä aikoina, on selvää, että niiden tulee nyt ottaa vakavasti kuntarakenteen uudistaminen.

Arvoisa puhemies

Näinä taloudellisesti vaikeina aikoina voi nyt käsittelyssä olevaan tulokseen olla tyytyväinen.